

Vergaderjaar 2008–2009

31 263

Mensenrechtenstrategie voor het buitenlands beleid

Nr. 34

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 augustus 2009

Hierbij gaat u het, door het Ministerie van Buitenlandse Zaken opgestelde, handboek Nationale Mensenrechten Protectiesystemen (NHRPS) ter kennisname toe.¹ Nederland biedt dit handboek aan in samenwerking met het voormalig Tsjechisch voorzitterschap van de Europese Unie. Een voorwoord van ons beiden, alsmede van de voorzitter van de Raad van de Europese Unie, Karel Schwarzenberg, is in het handboek opgenomen. Tijdens de EU Raadswerkgroep mensenrechten (COHOM) van 15 juli jl. is het voorliggende document aan alle lidstaten van de Europese Unie gepresenteerd.

De mensenrechtenstrategie en het bijbehorende actieplan maakten reeds melding van de ontwikkeling van het handboek. Het document biedt ambassades praktische handvatten voor interventies gericht op de zogenaamde «mensenrechteninfrastructuur»; het beleid, de wetten en de instituten die mensenrechten op de lange termijn moeten garanderen. Het heeft daarmee als doel medewerkers van posten bij te staan in het vormgeven en uitvoeren van beleid ten aanzien van mensenrechten, met name betreffende Nationale Mensenrechten Protectiesystemen (NHRPS). Een NHRPS is het totaal aan waarborgen («checks and balances») dat moet verzekeren dat overheden, als dragers van plichten, gehouden worden aan het respecteren, beschermen en vervullen van de rechten van mensen. Het handboek gaat respectievelijk in op versterking van mensenrechteninstituten, de veiligheidssector, nationale wetgeving, versterking van parlementen, lokaal bestuur en mensenrechten, mensenrechtenverdedigers en nationaal beleid t.a.v mensenrechten.

Daar waar de EU vaak reactief en declaratoir opereert, biedt dit handboek andere manieren om mensenrechten in derde landen te beschermen en te bevorderen.

Het handboek vraagt ambassades niet zich op nieuw werkteerrein te begeven of uitgebreide analyses te maken. Het bouwt voort op bestaand werk. Het beoogt bij te dragen aan een beter begrip van de mensenrechten.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

tenzorgpunten in een land. Het handboek biedt ambassademedewerkers de mogelijkheid de meest prangende onderliggende oorzaken te identificeren en voorziet hen in praktische mogelijkheden om deze oorzaken aan te pakken. In het document wordt tevens ingezet op actieve samenwerking tussen de posten en de VN-mensenrechtenmachinerie. Activiteiten die eventueel voortkomen uit het gebruik van dit handboek komen in aanmerking voor financiering uit het Mensenrechtenfonds.

Het handboek dient een belangrijk beleidsstuk te worden waarmee medewerkers op posten de huidige en toekomstige activiteiten op het gebied van mensenrechten kunnen versterken. Gezien het belang van afstemming en samenwerking met andere EU-lidstaten op dit terrein is besloten het handboek beschikbaar te stellen aan alle ambassades van lidstaten van de Europese Unie in derde landen.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

De minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
A. G. Koenders